

Kapittel 14: Representasjon av kvantifiserte utsagn

Nettkurs

Boka

Predikater

- Et **predikat** er et uttrykk som inneholder en eller flere plassholdere og som blir sant eller usant når vi erstatter plassholderne med verdier.
- " x er en god person" er en predikat. Dette kan representeres med ved den atomære formelen Gx , hvor G er et relasjonssymbol med aritet 1.
- Når vi har representert predikater som atomære formler, kan vi legge til kvantorer:
  - $\exists x Gx$ - "Det finnes x slik at Gx ." "*Det finnes en god person.*"
  - $\forall x Gx$ - "For alle x , er det slik at Gx ." "*Alle er gode personer.*"

Frie variabler

- Vi kan også skrive $\exists y Gx$, men da er x en *fri* variabel og hele uttrykket er fortsatt en predikat.
- En variabelforekomst i en førsteordens formel er **fri** hvis den ikke er **bundet**, dvs. hvis den ikke er innenfor **skopet** til en kvantor. En formel er **lukket** hvis den ikke inneholder noen fri variabler.
- I formelen $\forall x Rxy \wedge Pz$ er x en bundet variabel, men y og z er frie.
- En lukket formel er i praksis et utsagn.

Noe mønstre som går igjen i representasjoner

- $\forall x (... \rightarrow ...)$ brukes for å representere utsagn på formen "alle [...] er [...]." En vanlig feil er å skrive $\forall x (... \wedge ...)$.
- $\exists x (... \wedge ...)$ brukes for å representere utsagn på formen "det fins noe som både er [...] og [...]." En vanlig feil er å skrive $\exists x (... \rightarrow ...)$.
- $\neg \exists x (...)$ eller $\forall x \neg (...)$ brukes for å representere utsagn på formen "det fins ingen som er slik at [...]." En vanlig feil er å skrive $\exists x \neg (...)$ eller $\neg \forall x (...)$.

